

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1-3 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Anden behandling af lovforslag nr. L 142: Forslag til lov om ændring af lov om befordringsrabat til studerende ved videregående uddannelser. (Rabat på abonnementskort). Af undervisningsministeren (Marianne Jelved, fg.). (Fremsat 16/12 98. Første behandling 21/1 99. Betænkning 16/3 99).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning**Formanden:**

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Anden behandling af lovforslag nr. L 143: Forslag til lov om ændring af lov om erhvervsgrunduddannelse m.v. (Revision, skoleydelse og specialundervisning).

Af undervisningsministeren (Marianne Jelved, fg.). (Fremsat 16/12 98. Første behandling 21/1 99. Betænkning 16/3 99).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning**Formanden:**

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Forespørgsel nr. F 33:

Forespørgsel til kulturministeren:

»Hvad er regeringens holdning til de ideer og forslag, der er indeholdt i Betænkning om Billedkunst, som et udvalg under Kulturministeriet offentliggjorde i september 1998, og hvordan forholder regeringen sig til udvalgets forslag om en egentlig billedkunstlov?«

Af Ole Sohn (SF), Margrete Auken (SF) og Jes Lunde (SF).

(Forespørgslen anmeldt 10/2 99. Fremme af forespørgslen vedtaget 23/2 99).

Begrundelse

Ole Sohn (SF):

For SF er denne forespørgsel ikke blot et ønske om at fremme dansk billedkunst. Forespørgslen skal ses som et led i at placere kunst og kultur mere centralt i den politiske debat både her in-

den for Christiansborgs tykke mure og også uden for i folks dagligdag.

SF ønsker bredt set at opprioritere kunsten og kulturen. Derfor har vi satset meget på at få lavet en flerårig aftale omkring udviklingen af dansk film, og vi er glade for, at det lykkedes.

Vi bidrog til at sikre, at der blev lavet en fornuftig aftale omkring biblioteksafgiften. Derfor satser vi også meget på at få lavet en spillestedsløvs for den rytmiske musik, og efter de positive reaktioner her i salen over for vores beslutningsforslag, der var til debat i januar, ja, der tror jeg på, at det lykkes i næste samling.

Vores ændringsforslag til finansloven, der ville have tilført flere midler til teatrene, spillestederne og billedkunsten, skal ses i denne sammenhæng. Det er vigtigt, at der er en bevist balance mellem støtten til de forskellige områder af kulturlivet, dvs. en balance mellem den skabende kunst, formidlingen, kulturarven og den kulturelle selvkaktivitet.

Men balancen halter, hvad angår billedkunsten, hvilket vel også var årsagen til, at den daværende kulturminister i 1996 nedsatte et udvalg for billedkunst, hvis opgave bl.a. var at analysere og vurdere behovet for en mere synlig sammenhæng i billedkunstpolitikken, herunder behovet for en eventuel lov om billedkunst.

Udvalget afleverede i efteråret en betænkning, der indeholder en række overvejelser og anbefalinger. SF støtter i hovedtræk udvalgets forslag. Vi finder det vigtigt, at der indføres eller etableres en billedkunstlov i lighed med, hvad der gælder for teaterområdet, musik, litteratur og film, at der nedsættes et centralt og underliggende regionale billedkunstråd, at der indføres en fradragsmulighed ved kunstnerisk udsmykning af erhvervsvirksomheder, og også at der undersøges mulighederne for at etablere en eller anden form for udstillingsvederlag, og at rammen for kunstnerisk udsmykning af statsligt byggeri øges. Det er det, der var hovedoverskrifterne i betænkningen, og vi ser positivt på en realisering af disse.

Vi er naturligvis klar over, at udvalgets anvisninger ikke kan iværksættes på en gang, og at enkelte anbefalinger også er en smule problematiske. Men det er vores håb, at vi med debatten i dag kan nå frem til en prioritering, der alt i alt kan medvirke til at fremme dansk billedkunst, og det er baggrunden for forespørgslen.

Besvarelse

Kulturministeren (Elsebeth Gerner Nielsen): I et samfund, der er præget af hastige forskydninger og opbrud, medvirker kunsten til at klarlægge baggrunden for de forhold, vi lever under. Kunst sætter vor kultur i perspektiv, og netop det har betydning for, at vi kan navigere i fremtiden. Kunst er en væsentlig del af vor kultur, som vi må værne om. Den skabende kunst er første led i en lang kæde inden for formidling, administration, uddannelse, håndværk og servicevirksomhed.

Når vi anerkender det system, må vi også anerkende at værne om de skabende kunstneres arbejde. Derfor er det vigtigt, at bl.a. billedkunsten prioriteres kulturpolitisk. Det vil jeg gerne arbejde for. Betænkningen om billedkunst, som er udgangspunkt for debatten i dag, er et stort arbejde, der fortjener meget ros for sin klarhed, grundighed og perspektiver.

Jeg vil gerne understrege, at jeg er enig i store dele af betænkningens indhold, men jeg må desværre også sige, at den økonomiske side af betænkningens forslag er – som det ser ud i øjeblikket – uden for regeringens formåen. Men jeg tror på udbredt forståelse for, at vi i første omgang kan nøjes med mindre end de foreslåede 143 mio. kr., som er den merbevilling, betænkningen foreslår, til en lov om billedkunst.

Betænkningen har fire hovedforslag:

1. Der gennemføres en lov om billedkunst.
2. Der indføres en såkaldt visningsafgift for kunst i offentligt eje.
3. Der sker en udvidelse og effektivisering af det såkaldte 1 pct.-cirkulære om kunstnerisk udsmykning af statsligt byggeri.
4. Der indføres en mulighed for skattemæssigt fradrag for virksomheders første engangskøb af nulevende kunstneres værker.

Med hensyn til forslaget om en udvidelse af 1 pct.-cirkulæret om kunstnerisk udsmykning af statsligt byggeri, overvejes dette i udvalget om kunsten ud i det offentlige rum, som er nedsat af by- og boligministeren og mig selv. Af udvalgets kommissorium fremgår det bl.a., at udvalget skal forestå konkrete initiativer, der kan stimulere samarbejdet mellem arkitektur og billedkunst, initiativer, som skal bidrage til at integrere kunsten på forskellige skalatrin i det offentlige rum.

Udvalget har desuden fået til opgave at overveje ændringer i By- og Boligministeriets 1 pct.-cirkulære om kunstnerisk udsmykning af stats-

ligt byggeri. Jeg kan dog allerede sige nu, at regeringen med by- og boligministeren i spidsen er indstillet på at forhøje procentsatsen til 1,2, som det allerede er foreslået i betænkningen om billedkunst.

Vi vil desuden sikre en koordinering med hensyn til overvejelserne over de øvrige forslag, som udvalget om kunsten ud i det offentlige rum ventes af afgive. Det er vigtigt, at vi får et ligeværdigt samarbejde mellem arkitekter og kunstnere, således at både arkitektur og kunst får sin del af billedet.

Til betænkningens forslag om, at virksomheder skal kunne afskrive på deres køb af billedkunst, vil jeg sige, at det er regeringens helt principielle opfattelse, at når billedkunsten skal støttes, bør det ske via kulturpolitikken og ikke gennem skattepolitikken. Men regeringen er indstillet på at overveje, om der på skatteområdet kan gøres noget for at støtte virksomheders kunstindkøb, og her har regeringen ikke kun billedkunstnerne i tankerne, men også f.eks. kunsthåndværkerne.

På samme måde som statslige institutioner efter nærmere regler skal udsmykkes med kunst, er det fornuftigt, at også private virksomheder udsmykkes med kunst. Diskussionen er hidtil gået på, om det skulle ske ved hjælp af fradrag i form af almindelige skattemæssige afskrivninger. Regeringen mener som nævnt fortsat ikke, at det almindelige afskrivningssystem er et hensigtsmæssigt støtteinstrument.

Regeringen er imidlertid indstillet på at undersøge muligheden for at indføre en adgang til at lade kunstneres udsmykning inden for de samme rammer, som gælder for det statslige byggeri, indgå i de udgifter, der skattemæssigt kan afskrives i forbindelse med nybyggeri og ved om- og tilbygning, der benyttes erhvervs-mæssigt. Disse udgifter afholdes inden for Rigsrevisionens kontrolbeføjelser, og for regeringen har spørgsmålet derfor været, om man kunne give mulighed for fradrag inden for samme faste og lige så betryggende rammer som i det statslige byggeri og i den statslige ordning. Ordningen for private byggerier skulle i givet fald gå ud på, at der for byggearbejder til over 1 mio. kr. skal kunne ske skattemæssige afskrivninger af udgiften til kunstnerisk udsmykning for indtil 1,2 pct. af byggeudgiften. På den måde ville skatteyderbetalte kroner kunne støtte kunstudsmykning i private virksomheder i samme omfang som i statslige institutioner, men hverken mere eller mindre.

Jeg skal understrege, at mine bemærkninger ikke skal forstås som et endeligt tilsagn om, at der så også kommer en ordning og med lige præcist det indhold, jeg lige har nævnt. Vi – og det vil i første omgang sige min kollega skatteministeren – bliver nødt til at se på, hvor stort provenutabet kunne blive ved en sådan ordning. Vi bliver også nødt til at se på, hvordan en ordning kan udformes, så den ikke misbruges til formål, som det ikke er hensigten at støtte. Der skal også ses på, hvor hurtigt virksomheden skal kunne afskrive udgifterne til kunstindkøb. Der er givetvis også andre spørgsmål, som jeg trygt overlader til skatteministeren at se nærmere på.

Der er således en række forhold, som skal klarlægges, inden regeringen – og det er mit håb – kan melde ud med en fornuftig og enkel ordning.

I betænkningen er det desuden foreslået, at der indføres amtslige billedkunstråd. Principielt er jeg interesseret i, at der bliver en bredere mulighed for at støtte kunsten og højne kvaliteten, også når det drejer sig om det lokale niveau. Jeg vil imidlertid foretrække, at det overlades til amternes egen beslutning at indføre sådanne regionale råd. Derfor overvejer jeg i forbindelse med opfølgning af de regionale kulturforsøg at åbne for den mulighed.

Jeg er med andre ord indstillet på at iværksætte en forsøgsordning på dette område. Lokale billedkunstråd vil bl.a. kunne bidrage til en større opmærksomhed omkring billedkunsten lokalt. De lokale billedkunstråd vil kunne bidrage til, at de private virksomheder, i det øjeblik en sådan ordning bliver indført, også bliver opmærksom på, at der er mulighed for at inddrage billedkunstnere, f.eks. kunsthåndværkere, i byggeriet. Et lokalt billedkunstudvalg vil ligeledes være garanten for, at også de offentlige bygherrer i større omfang end nu inddrog billedkunstnere i arbejdet. Hertil kommer muligheden for at højne kvaliteten i den kunstneriske udsmykning lokalt, samtidig med at jeg også er overbevist om, at i det øjeblik man har lokale billedkunstråd, bliver der lokalt en større debat om billedkunsten og billedkunstnerens vilkår, hvilket i sig selv forhåbentlig vil bidrage til en øget efterspørgsel.

I første omgang er det altså regeringens forslag, at vi hæver den ene procent til 1,2. Vi sætter et udredningsarbejde i gang med henblik på at sikre de samme muligheder for det private byggeri, hvilket virkelig vil komme til at betyde

noget for efterspørgslen af billedkunst, og vi vil iværksætte en forsøgsordning med lokale billedkunstråd.

Men regeringen er selvfølgelig også indstillet på at arbejde videre med betænkningens øvrige forslag, efterhånden som der viser sig økonomisk mulighed for at kunne tage nye initiativer på billedkunstrådet. Regeringen er bl.a. optaget af spørgsmålet om oprettelsen af et centralt billedkunstråd og udarbejdelsen af en egentlig billedkunstlov.

Jeg vil gerne understrege, at regeringen i det hele taget gerne ser, at omsætningen af dansk billedkunst forøges. Der er derfor grund til søge nye veje, når det drejer sig om at stimulere efterspørgslen efter kunst. Allerede i dag omsættes der via Internettet en lang række produkter også inden for kunst og kultur. Jeg agter derfor at nedsætte et lille udvalg, der skal prøve at se på, hvordan også danske billedkunstnere i højere grad end nu kunne komme ind på dette globale marked for salg af kunst. Det ville være fantastisk, hvis Danmark, eventuelt Norden, kunne sætte sig på nogle af de store handelsbaser, der for øjeblikket opbygges i cyberspace, sådan at vi altså fik udviklet et globalt marked for salg af kunst, men et globalt marked, hvor Danmark og Norden i det hele taget havde en stor indflydelse på, hvordan markedet blev organiseret.

Vi kan hurtigt blive enige om, at billedkunstnernes økonomiske vilkår er utilfredsstillende. Regeringen er opmærksom på problemet, og jeg vil gerne benytte lejligheden til at minde om, at vi fra og med 1998 indledte en klækkelig bevilningsforøgelse af Statens Kunstfonds rådighedsbeløb.

Merbevillingen tilgodeser især billedkunsten og kunsthåndværket samt designområdet, dvs. de kunstarter, der har særlig dårlige forhold. Billedkunststudvalgene fik en forhøjelse på ca. 5 mio. kr. i 1998, således at udvalgene samlet fik 20,3 mio. kr. til rådighed. I 1999 får de i alt 28,3 mio. kr. til rådighed og i år 2000 samt i 2001 30 mio. kr. i alt til rådighed. Hertil kommer, at der er 20 nye livsvarige ydelser på finansloven til billedkunstnere.

Desuden har vi indført de såkaldte igangsætningsstipendier til yngre kunstnere, hvoraf de fleste stipendier er gået til unge billedkunstnere. Jeg mener, at vi nu først skal se, hvordan det går med ordningen. En mulig idé kunne være, at igangsætningsstipendierne til billedkunsten kan overføres til et kommende billedkunstråd,

således at det i stedet for kunsthåndværket bliver billedkunstrådet, der skal hjælpe billedkunstnere i gang med deres karriere.

Det kan i den forbindelse overvejes at lade stipendierne i højere grad få karakter af iværksætterydelse på billedkunstrådet. Det vil sige at rette dem til en bredere kreds end kun til de yngre kunstnere. Det væsentlige er, at vi støtter god kunst, den kunst, der bringer indsigt, og som løfter vor arv ind i det nye samfund.

Danmark har brug for overordnede fremstillinger af vor kultur. Hvordan definerer vi os selv som individ og dansker i et samfund, når de faste normer er i opløsning? Det er vigtige spørgsmål, som bl.a. billedkunsten behandler. Måske ændrer kunsten ikke vort virkelige liv, men den giver os menneskelig indsigt. Kunsten er en af de hjælperige magter, der vækker os.

I det tredje årtusinde vil kunsten være et af de bærende fundament. Den berigelse, som kunsten giver os, er impulser til nye måder at anskue samfundet og vore almenmenneskelige vilkår på. Kunsten udfordrer os, og udfordringer er forudsætningen for fortsat udvikling.

Forhandling

Ole Sohn (SF):

Jeg vil gerne indledningsvis takke ministeren for besvarelsen. Jeg synes, at den på flere måder er positiv, og at der er stort sammenfald mellem de initiativer og ønsker og visioner for billedkunsten i ministerens svar og de ønsker og forventninger, SF har til fremme af dansk billedkunst. Så jeg ser frem til, at vi også i efteråret kan fortsætte et samarbejde om fremme af billedkunsten, specielt i forbindelse med forhandlingerne om den kommende finanslov.

SF ser gerne, at billedkunsten generelt får nogle bedre vilkår og bliver mere udbredt i det offentlige rum og på institutioner og arbejdspladser. Derfor er det for os så vigtigt, at der bliver etableret nogle gode betingelser for skabelsen, for brugen, men også for formidlingen af kunsten.

Der er jeg enig med ministeren i, at de initiativer, der er taget med forøgelse af rådighedsmidlerne til Statens Kunstfond og igangsætningsstipendierne, er skridt, som begge dele understøtter billedkunsten. Men der er behov for, at vi går videre. Der er behov for, at vi får etableret en egentlig lov for billedkunst og dermed også

får etableret et billedkunstråd, sådan at vi får en samling af billedkunsten i lighed med det, vi kender fra Statens Musikråd på musikkens område, med det, vi kender fra Filminstituttet og Litteraturrådet osv., og at vi på den måde får synliggjort billedkunsten også i politisk sammenhæng.

Men vi er også opmærksomme på, at en gennemførelse af betænkningen, som den er forelagt, for at sige det lidt mildt ikke er helt omkostningsfri, og derfor er det selvfølgelig også vigtigt, at vi går ind og siger: Hvor kan vi starte, sådan at vi kommer i gang med en proces, som fører frem til en egentlig billedkunstlov?

Der er jeg enig i, at hvis man skal foretage prioriteringen set med vores øjne, ja, så lægger vi vægten på, at vi får lavet en egentlig lovgivning, så vi får skabt rammerne om det, men at vi godt kan starte et andet sted for at sætte lidt mere turbo på billedkunsten.

Det kan vi gøre ved, at vi hæver rammen for kunstnerisk udsmykning i forbindelse med statslige byggerier, ombygninger og tilbygninger, der i dag er på 1 pct., til 1,2 pct. Det vil være et godt incitament for at fremme billedkunsten på dette område.

Jeg er også enig med ministeren i, at der måske kan være nogle overvejelser at gøre i forbindelse med det cirkulære, som danner rammen om den kunstneriske udsmykning af statslige byggerier. Måske – det har jeg i øvrigt også peget på i betænkningen – kan der foretages nogle opstramninger, nogle forbedringer af hele den ramme på 1 pct., som puljen bygger på. Det er det ene.

Det andet er, at jeg synes også, man her fra Folketingets side skal komme med en politisk opfordring til amter og kommuner, om, at de gør brug af samme retningslinjer, når de foretager kommunale og amtslige byggerier.

Det sidste, jeg vil pege på, er spørgsmålet om det erhvervsmæssige fradrag. Det var det, jeg også i grundlæggende pegede på var en af de mere problematiske ting, for vi kan jo ikke lave en lovgivning, som alene afgrænser sig til nulevende danske kunstnere. Det vil være i strid med gældende regler og EU-lovgivning osv., men for os er det væsentligt, at man kommer i gang med at få udvidet den ramme, hvorunder billedkunsten kan fungere. Derfor synes vi, det er rimeligt, at man laver en sidestilling for erhvervslivet i forhold til de retningslinjer, som gælder for statslige byggerier, så man kan få en tilsvarende afskrivning på 1 pct., forhåbentlig

1,2 pct., når der foretages kunstnerisk udsmykning af nybygning, tilbygning af erhvervsmæssigt byggeri. Det er et skridt i retning af at udvide billedkunsten, og det er for os afgørende, at vi får det igennem.

Jeg synes også, at man ved at indføre regionale eller amtslige billedkunstråd, i hvert fald i en forsøgsordning, opnår to ting. Man opnår det, at man får bredt diskussionen om billedkunsten ud i alle hjørner af landet, men man opnår også det, at man for de regionale billedkunstråd kan være rådgivere over for det lokale erhvervsliv i forbindelse med kunstnerisk udsmykning, men også i forhold til de amtslige og kommunale institutioner.

Hvis man kan få debatten så meget frem, at de også lader sig omfatte af det cirkulære, der gælder for statsligt byggeri, er vi nået et utroligt stort skridt og har på den måde fået sat turbo på skabelsen og formidlingen og brugen af billedkunsten. Og så må næste skridt være, og det vil SF gerne give tilsagn om, at vi arbejder frem mod en egentlig billedkunstlov.

Vi er også indstillet på i forbindelse med de kommende finanslovforhandlinger på ny at afsætte midler, sådan at vi kan få etableret både en produktionspulje og en formidlingspulje, sådan at loven og det centrale billedkunstråd også får midler at arbejde med.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Hr. Ole Sohn sagde, at vi skulle starte for at komme hen i retning af en egentlig billedkunstlov. Det er vi helt enige i. Vi er også enige i, at man kunne udvide rammen for anskaffelse af kunst i offentligt byggeri. Problemet er, at den, vi har i dag, ikke bliver brugt, men det er da fint at udvide den.

Mit spørgsmål til hr. Ole Sohn er: Når vi skal starte for at komme i retning af en billedkunstlov, hvorfor skal vi så starte med en skattefidus? Hvad er begrundelsen for, at man vælger lige præcis det mest umulige instrument? Alle og enhver ved, at afskrivningsmuligheder er det bredeste tilskudsinstrument, vi overhovedet har, hvor vi ikke har nogen kontrol med, hvad pengene bliver brugt til.

Hvem skal betale for det provenu, som Novo, Nykredit, PFA og Kurt Thorsen nu får mulighed for at trække fra i skat? Hvad er det for nogle kunstnere, der skal have gavn af det her?

Så vidt vi kan se, er der kun to grupper af kunstnere, der kan komme på tale. Den ene er

de veletablerede og de, der i forvejen har ordrer nok, og den anden er dér, hvor vi ikke ved, om det overhovedet er kunst, og hvor det er skattevæsenet og en virksomhedsejer, der lige pludselig skal definere, hvad der skal gøre sig fortjent til at få offentlig kunststøtte. Er det ikke en meget uheldig glidebane, SF dér har sat sig på?

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Der er meget sympati i Det Radikale Venstre for, at vi gør noget for billedkunstnere i dette land. Det vil jeg komme ind på i min ordførertale lidt senere.

Jeg vil godt spørge SF's ordfører om, hvordan de tilsagn, man giver fra SF, egentlig skal finansieres. Det er jo let at sige, at det ordner vi lige i de kommende finanslovforhandlinger.

Afskrivningsspørgsmålet er nævnt som en mulighed for at give en kickstart, og det kan godt være, det kan være en vej at gå, men det provenu, som vi så mangler et sted, skal jo betales andre steder fra. Derfor vil jeg spørge konkret til SF's idé, når vi skal snakke eventuelt kommende billedkunstlov:

Er det tanken, at vi skal finde den finansiering i kommende finanslovforhandlinger inden for Kulturministeriets samlede budget, eller er SF sindet at finde besparelser andre steder uden for budgettet, så vi kan tilføre kulturområdet flere midler?

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Vi har den opfattelse, at enhver krone, der bliver brugt i Kulturministeriets budget, ikke er en forbrugsudgift, men en investering. Derfor har vi den opfattelse, at når der skal findes penge til udvidelse af billedkunsten, skal det ske ved en udvidelse af Kulturministeriets budget. Det gjorde vi også i forbindelse med de ændringsforslag, vi stillede ved sidste finanslovforhandling. Da var det ved en udvidelse af Kulturministeriets budget, og sådan vil det også være til efteråret, når vi går ind i forhandlingerne.

Vi skal jo lige være opmærksomme på, at når vi nu snakker kultur, fylder den jo nok mere og mere i den politiske debat, men set i forhold til det offentlige budget udgør udgifterne mindre end 1 pct. af de offentlige budgetter, så det er ikke her, det tynger. Så det skal naturligvis være en udvidelse.

Til hr. Frank Aaen vil jeg sige: Vi ønsker ikke nogen glidebane. Vi ønsker ikke, at der skal lægges an til nogen skattefiduser, men vi vil meget gerne være med til at fremme billedkunsten. I og med at man lægger an til at gøre det i forhold til det cirkulære, der gælder for statslige byggerier, er der faktisk også en rimelig kontrol med det. Heri står der, at den kunstneriske udsmykning kan være en integreret del i forbindelse med nybygning, bygningens form, farvesætning og lignende. Den kan bestå af udvendig og indvendig udsmykning af kunstværket, bestilt eller indkøbt til anbringelse i, på eller uden for bygningen.

Det vil sige, at det er alle spektrene af billedkunsten, der er omfattet. I og med at man gør det i forbindelse med nybygning, tilbygning og ombygning, bliver der også en skattemæssig mulighed for at kontrollere, at pengene er gået til formålet.

Det er klart, at der bliver et provenutab i forhold til virksomhedsbeskatning, men det kommer igen, om ikke fuldt ud, ved at der kommer et bredere spekter af billedkunstnere i gang og dermed også et bedre skattegrundlag. For det er nu engang sådan, at hvis man ingen indtægter har, betaler man ingenting i skat. Billedkunstnerne i dag har et meget dårligt indtægtsgrundlag, men kan de få et bedre indtægtsgrundlag, bliver de selvfølgelig også skatteydere som alle andre her i samfundet.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Hr. Ole Sohn taler om at udvide Kulturministeriets budget. Vi er enige. Men hvorfor skal den eneste måde, hvorpå man helt sikkert udvider budgettet, være i form af en skattefidus? Alle og enhver, der har deltaget bare i en halv finanslovforhandling, ved, at når der forhandles om det her næste gang, så siger man: Kulturministeriets budget? Nå ja, men der er også en indirekte udgift, der afholdes over Skatteministeriet i form af manglende indtægter. Det er den første sum penge, og så regner man først derovenpå.

De første penge, som man lægger beslag på i forhold til en udvidelse af Kulturministeriets budget, er en afskrivningsfidus til Thorsen og Novo og PFA. Jeg forstår det ikke.

I dag har vi det sådan, at når man køber kunst – det kan alle gøre – så bestemmer man selv, hvad der er kunst, men når det offentlige går ind og vil støtte kunst, så bruger man en

kvalitetsvurdering, som i dag ligger i Statens Kunstfond. Hvorfor skal det nu overlades til virksomhedsejere og skattemyndighederne at vurdere, hvilken kunst der skal støttes? Jeg forstår ikke principperne i SF's politik.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Hvis man skal udvide Kulturministeriets budget for at imødekomme forestillingerne i betænkningen om fremme af dansk billedkunst, så tvivler jeg på, at det vil kunne lade sig gøre, selv om man forhåbentlig kommer i en situation, hvor SF og Enhedslisten bliver forligspartnere i den kommende finanslov. Så må vi sige til Kulturministeriet: Det kan ikke lade sig gøre. Vi kan ikke skaffe pengene. Det er det ene, jeg vil sige.

Det andet er, at både skat og afgifter er adfærdsregulering, og det er fradrag naturligvis også. I og med at vi ønsker at lave en fradragsmulighed for erhvervsvirksomheder, så gør vi det, fordi vi gerne vil lave en adfærd, som sikrer, at man fremmer billedkunsten. Det er det primære formål.

Det er klart, at der er brodne kar i erhvervslevet. Dem er der mange af. Dem kender vi fælles eksempler på. Men jeg synes, det er lige voldsomt nok, at man skærer erhvervslevet over én kam. Det er i øvrigt ikke en pligt for erhvervslevet. Hvis der er nogen, der ikke har det kulturelle sindelag, så kan de lade være med at lade deres virksomhed udsmykke; men på samme måde, som man har miljømæssige normer, etiske regler for virksomhederne, vil det også være smukt, hvis de har nogle kulturelle normer til udvikling af deres virksomheder.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Hr. Ole Sohn, SF's ordfører, taler jo uden om det principielle.

Jeg troede faktisk engang, at SF og Enhedslisten var enige om, at vi skulle begrænse erhvervslevets fradragsfiduser. Vi har faktisk gennem pinsepakken og en lang række andre ting fjernet skattefiduser, mulige spekulationssementer for det private erhvervsliv, og så kommer man så lige pludselig her og går den anden vej og vil udvide det. På akkurat samme måde som man for en halv time siden stemte for et fradrag for arbejdsgivere, der vil betale til alkoholafvænnning, i stedet for at arbejdsgiveren selvfølgeligt selv skulle betale, eller at man skul-

le lade det offentlige betale. Altså igen en fradragsfidus. Jeg synes, det er en glidebane, SF er ude på.

For det andet kommer man ikke uden om, at de penge, der bruges, hvis man følger det forslag til vedtagelse, som SF's ordfører har læst op, om at åbne for en fradragsmulighed, bliver i Skatteministeriets og Finansministeriets regnskab henført til Kulturministeriets budget. Dermed siger man, at der er sket en udvidelse, og dermed begrænser man muligheden for andre udvidelser, og det vil sige, at det her begrænser muligheden for andre og mere fornuftige anvendelser af penge inden for billedkunsten.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg tror, at hr. Frank Aaen og jeg har en lidt forskellig opfattelse af skattelovgivningen. Vi er fuldstændig enige i, at vi ikke skal fremme fiduser, men at sidestille enhver form for skattefradrag med fiduser synes jeg er at forsimple debatten om skatten og skattelovgivningen med den adfærdsregulering, der ligger i skattelovgivning, men det er sandelig også at forsimple debatten om billedkunsten.

Jeg er enig i, at ideen med at fremme dansk billedkunst overhovedet ikke skal være et spørgsmål om at fremme fiduskunsten, men om at fremme dansk billedkunst.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Nu er afskrivning i skatteteknisk forstand jo noget, der handler om værdiforringelse. Det sker forhåbentlig ikke med den kultur, der er tale om her. Det er jo det, der sådan set åbner op for med muligheden for spekulation.

Hr. Ole Sohn kræver ligestilling af det private og det offentlige, men der er jo netop en forskel. Det offentlige har ikke nogen mulighed for at kapitalisere noget kunstindkøb til private personer. Men det eksisterer der netop muligheden for på sigt, hvis det er en privat virksomhed, der har investeret i det og har råderet over det. Og det er de muligheder, der åbnes for, som vi under ingen omstændigheder vil være med til.

For at denne debat ikke skal komme til at handle om, at den eneste måde at støtte billedkunsten på er gennem skattefiduser, vil jeg godt fremsætte et forslag til vedtagelse, som netop bygger på, at vi ønsker at støtte billedkunsten, men uden nogen former for skattefiduser. Derfor skal jeg fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget opfordrer regeringen til på baggrund af Billedkunstudvalgets betænkning at fremkomme med et forslag til en billedkunstlov, herunder at sikre – etablering af et centralt og et regionalt billedkunstråd, – indførelse af visningsafgift og honorering af kunstnere ved udstillinger.

Folketinget opfordrer endvidere regeringen til at sikre, at rammen for kunstudsmykninger ved offentligt byggeri opfyldes, og at denne ordning udvides med 0,2 pct.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 52).

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

Søren Hansen (S):

Denne forespørgsel er meget mere interessant end de to forespørgsler, der var i sidste uge.

Denne forespørgsel handler nemlig om, hvordan vi bredt kan være med til at forbedre billedkunstens kår, og det er der god grund til at interessere sig for.

Det er påstået, at billedkunsten halter efter teateret, filmen, musikken osv. Jeg ved ikke rigtigt, hvordan man vil måle det. Jeg tror, det forholder sig ligesom med tordenskraldet og Rundetårn. Men rigtigt er det jo, at billedkunsten ikke har sin egen lov, sådan som man har det på de øvrige kunstområder.

Jeg er enig med ministeren i, at der er mange velbegrundede ønsker og forslag i Ohrt-udvalgets betænkning og også fra andre sider inden for billedkunstens verden, men jeg er også enig i, at der er økonomiske rammer, som strammer.

Men vi skal også huske, at billedkunsten ikke er glemt. Nogle vil gerne fremstille det sådan, men vi har faktisk, som ministeren var inde på det, gennemført både iværksætterordningen og en forøgelse af Statens Kunstfonds midler. Det er altså et udtryk for, at billedkunsten optager også medlemmer af dette Ting.

Den kunstneriske frihed er – og det fremgik også af sidste uges debat, i hvert fald af mit indlæg – helt, helt afgørende for enhver kunstlovgivning. Skal den kunstneriske frihed så virkeliggøres, tror jeg, det er vigtigt, at der er flere spillere på banen, at der ikke kun er Statens Kunstfond, men at der også er andre museer og

private fonde. Og dem har vi jo: Carlsbergfondet, og vi har Louisianas indkøb. Hvad ville vi være uden deres indtog i kunstpolitikken og deres indkøb?

Men det er også af mange grunde vigtigt, at der lokalt og regionalt er en aktivitet, både fordi det giver flere indgange og muligheder, og også fordi det kan lokke flere kunstkrone frem, og enhver kunstkrone er en god krone. Det siger jeg også lidt som bidrag til den debat, der lige har fundet sted med de korte bemærkninger.

Forholdet mellem bureaukrater og kunstnere er ofte indgået i debatten, så bare på dette tidspunkt denne ene kommentar: Vi skal huske, når der lovgives, at der lovgives af hensyn til kunsten og ikke af hensyn til bureaukraterne og heller ikke af hensyn til den del af bureaukraterne, som har en vigtig funktion, nemlig formidlerne. Det er kunsten, der er emnet, som må optage os.

I den fremtidige lovgivning tror jeg, at vi skal sigte mere på det nye og på de unge end på de etablerede, der i forvejen har flere muligheder, end de unge har.

I debatten har forslaget om skattefradrag jo allerede spillet en rolle, og der er argumenter, såmænd også gode argumenter, men også groteske eksempler, der taler for. Men der er også det overordnede hensyn, som andre har været inde på, nemlig at begrænse fradragene, og derfor er den idé, som Ohrt-udvalget og andre har været inde på, ikke anvendelig. Jeg tror også, at den ville give os EU på nakken, for her ville være tale om skattelovgivning og ikke om kunstlovgivning.

Der er også mere virksomme metoder, og den metode, som jeg skal vende tilbage til om lidt i forbindelse med vedtagelsen, vil være én af dem, nemlig at forhøje den ene procent til 1,2 pct., og at udvide det fra kun at omfatte statsligt byggeri til også at omfatte privat erhvervsbyggeri. Visningsafgiften er også vigtig og bør indgå i de fremtidige overvejelser.

Lad mig i denne her forbindelse sige, at når kunstnere kommer og beklager sig over, at de skal udstille gratis og har så meget arbejde med alle disse udstillinger, så tror jeg, at de har ret. Så siger de, at de skal udstille gratis, men det skal de da kun, fordi de siger ja til at udstille gratis. Ligesom slagteriarbejderen, snedkeren og mureren stillede krav om ordentligt løn- og arbejdsforhold, så må kunstnerne altså også gøre det. De må også tage sig selv i nakken og ikke kun stille krav til det offentlige.

Børnene peger jeg på, men dem vender vi jo tilbage til, når ministeren kommer med sin børnekulturpolitiske redegørelse senere på året.

Så er der kunstuddannelserne. Jeg tror, det er rigtigt, at der i kunstuddannelserne også bør indgå emner, som gør det nemmere for kunstnerne at optræde som sælgere og som formidlere af deres egen kunst.

Så vil jeg slutte med at sige, at vi bombarderes jo altså med billeder, masser af billeder og elendige billeder, der kun har til formål at manipulere og dermed øge forbruget. Det er reklamer, og det er plakater, og det er aviser osv. osv. Derfor har vi også brug for gode billeder, og det vil vi gerne bidrage til.

Jeg skal så her til sidst på vegne af Socialdemokratiet, SF, Det Radikale Venstre og CD fremsætte følgende forslag til vedtagelse. Det har jo allerede været drøftet nogle gange, men nu kommer det så:

Forslag til vedtagelse

»Med henblik på at fremme dansk billedkunst opfordres regeringen til:

- at hæve rammen for kunstnerisk udsmykning af statsligt byggeri fra 1 til 1,2 procent, idet der samtidig skal finde en koordinering sted med hensyn til overvejelserne over de øvrige forslag, som Udvalget om »Kunsten ud i det offentlige rum« ventes at afgive,
- at undersøge muligheden for at indføre en adgang til at lade kunstnerisk udsmykning – inden for de samme rammer, som der gælder for det statslige byggeri – indgå i de afskrivningsberettigede udgifter ved nybyggeri samt om- og tilbygninger i bygninger, der benyttes erhvervsmæssigt,
- at iværksætte forsøg med oprettelse af regionale billedkunstråd, eventuelt som led i opfølgning af de regionale kulturforsøg.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 51).

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Også dette forslag indgår her efter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Det er bare et afklarende spørgsmål. I det forslag til vedtagelse, vi lige hørte, ligger der heri andre udvidelser af den økonomiske ramme for

kunsten end den, der fremgår af, at man udvider indkøbet i den offentlige sektor, og at man muligvis indfører muligheden for en afskrivning og dermed tabt skatteprovenu?

(Kort bemærkning).

Søren Hansen (S):

I dette forslag ligger der flere udvidelsesmuligheder. Den ene procent bliver til 1,2 pct. på det statslige område. Der kastes nu opmærksomhed omkring dette her gennem denne debat og forhåbentligt med det resultat, at den så vil blive udnyttet, både den ene procent og forhøjelsen til 1,2 pct.

Så ligger der udvidelsen til det private erhvervsbyggeri. Vi kan håbe, at det giver masser af beskæftigelse til masser af kunstnere, og så må vi altså risikere, at der ryger en finke af panden, og at der også indimellem kommer kunst, som ikke behager enhver, eller som ikke har tilstrækkelig høj kvalitet, men det er så risikoen, der ligger i det.

Derudover ligger der en udvidelse i forbindelse med de regionale billedkunstråd, som jo sandsynligvis vil få en konstruktion, der hedder lokale kroner suppleret af statslige kroner.

Så der er altså på flere områder en opfølgning af de udgiftsførøgelser, der allerede har fundet sted på det sidste, og som jeg omtalte i min tale.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Lige for det første: Jeg har ikke noget imod, at man giver penge til kunst, der irriterer nogen. Jeg synes sådan set, det er en mægtig god idé. Det er en del af kunstens formål. Jeg har bare noget imod, at det er en virksomhedsejer og skattevæsenet, der skal finde ud af, hvad der skal støttes.

Hvad angår det økonomiske: Jeg kan godt høre i forslaget til vedtagelse, at der er flere muligheder for at bruge flere penge for at opfylde dens tekst. Det, jeg spørger om, er: Er det fra Socialdemokratiets side, når de har støttet og vil stemme for det her forslag til vedtagelse, så et tilsagn om cool cash til kunsten, som ligger ud over det skatteprovenu, der går tabt ved afskrivningsfidusen?

(Kort bemærkning).

Søren Hansen (S):

Jeg er som bekendt stor tilhænger af Statens Kunstfonds udskiftning og i princippet det, der

kan ydes på den facon. Det er en overordentlig kvalificeret måde at støtte kunsten på. Men når det er sagt, må jeg sige, at den indsats, som såvel Carlsbergfondet og Louisiana som en række private sponsorer og mæcener har ydet dansk kunstliv gennem tiderne på musikområdet, på billedkunstområdet, ikke er at foragte.

Så den dér meget skarpe skillelinje med, at alt, hvad der kommer fra det private og fra virksomheder, er af det onde, og det skal undgås, og det skal hæmmes, og det skal fjernes, holder ikke for en nærmere prøvelse. Det var det ene.

Det andet er, at Socialdemokratiet naturligvis er indstillet på at honorere det forslag til vedtagelse, som vi selv er forslagsstiller til.

Formanden:

Hr. Frank Aaen, en sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Nå, det er såmænd bare for at gøre opmærksom på, at mæcener og alle mulige fonde, der støtter, kan lave udmærket arbejde. De kan også lave skidt arbejde; det har vi jo hørt nogle eksempler på på det seneste med deres indkøbspolitik, men o.k., selvfølgelig kan de lave udmærket arbejde.

Jeg vil bare gøre opmærksom på, at de penge for en stor del også er en skat, der aldrig er blevet betalt, altså i virkeligheden offentlige midler, der på den måde sendes via private kanaler. Det er offentlige midler, vi har overgivet til nogle private at forvalte.

Men jeg vil bare lige sige, at jeg synes, det lyder lidt luftigt, og derfor kunne jeg godt tænke mig, om vi kunne få et mere præcist tilsagn fra Socialdemokratiet i dag: Er der rigtige penge i det her ud over det skattetab, som Skatteministeriet formentlig vil få?

Søren Hansen (S):

Et uluftigt ja!

Formanden:

Fru Ester Larsen som ordfører.

Ester Larsen (V):

Seriøs skabende kunst er vigtigt for ethvert samfund. Det er den erkendelse, der ligger bag dannelsen af Statens Kunstfond. Billedkunsten har fra starten været et kerneområde for Kunstfonden. Der ydes støtte til billedkunsten via en

vifte af forskellige støtteformer. Der er tale om arbejdslegater, igangsætningsstipendier, rejselegater, livsvarig ydelse, bevillinger til udsmykning og kunstindkøb.

Hertil kommer offentlige kunstindkøb via museumsnavn, Statens Museum for Kunst og indkøbsstøtte via de statslige museumstilskud. Spørgsmålet om bredde og mangfoldighed i disse indkøb havde vi til grundig drøftelse i Tinget for nylig.

Dertil kommer, at staten også driver udstillingsvirksomhed på Charlottenborg.

Statens regler om kunstnerisk udsmykning er et godt instrument til aktiv kunststøtte. Kommuner og amter bestemmer selv, om de ønsker at fastsætte regler, og der er faktisk mange eksempler på, at kommuner støtter kunsten særdeles generøst og aktivt. Det spænder fra at stille udstillingslokaler til rådighed til opførelse af gedigne kunstmuseer.

Uden et meget stort, lokalt engagement ville der ikke være rejst så mange kunstmuseer og kunsthaller, som det har været tilfældet. Jeg tror, man skal være yderst forsigtig med at regulere kommuners og amters engagement i billedkunsten alt for restriktivt fra centralt hold. Vi har altså et flerstrengt system, der kanaliserer offentlige midler til kunststøtte.

Men mindst lige så væsentligt er de private fondes kunstkøb. Det er meget betydningsfuldt, som det netop har været nævnt, at vi har private fondsmidler, som yder et væsentligt bidrag til kunststøtten her i landet. Hvis man ønsker at øge kunststøtten, jamen så vil det da være helt naturligt at supplere den offentlige støtte ved at stimulere den private sektors kunstkøb. Det er der en række anvisninger på i Betænkning om Billedkunst.

Når et kunstværk stiger i værdi, skal kunstneren have del i merværdien ved salg, og det sikres ved følgereglen droit de suite, som giver 5 pct. til kunstneren. Denne procentsats er i fare i øjeblikket. Det bør pålægges regeringen at kæmpe indædt for, at der ikke sker en forringelse af kunstnerens andel.

Nu er det ikke reglen, men snarere undtagelsen, at samtidskunst stiger i værdi, og det er en vildfarelse, som Skatteministeriet bør rives ud af.

Venstre er ikke imponeret over det forslag, der er lagt frem fra regeringens side og nu i dagsordenens vedtagelsesforslag. Det er ikke noget imponerende tilsagn at sige, at man vil undersøge at styrke erhvervslivets kunstkøb.

Når man så oven i købet hører, at kulturministeren trygt overlader til skatteministeren at arbejde videre med skattefradragreglerne, ja, så kan man sige, at det da egentlig var rart at få opklaret, hvad det er for et grundlag, som giver vækst for en sådan tryghed. Mig bekendt er skatteministeren den person her i Folketinget, der har udtalt sig mest kritisk over for en fradragret for erhvervslivets kunstkøb.

Med henblik på det fremsatte vedtagelsesforslag kan jeg sige, at vi ikke er særlig optaget af at styrke ideen om regionale billedkunstmerråd, som skal rådgive de regionale, lokale myndigheder. Lokale myndigheder bør faktisk selv bestemme, hvem de ønsker at konsultere i kunstspørgsmål. Men da vedtagelsesforslaget er så forsigtigt og også udformet, sådan at der alene er tale om, at man vil gøre et forsøg, jamen så ville det være halsstarrigt af Venstre at stille sig i vejen for, at der kan udføres et forsøg.

Men hvis man virkelig ønsker at støtte den private sektors muligheder for at sprede kunst, ja, så bør man arbejde med alle de forslag, der er nævnt i betænkningen på det her område: Det drejer sig om sponsorering, om skattemæssig hensyntagen til kunstneres svingende indtægter.

Venstres hovedsynspunkt er, at det er vigtigt at styrke markedet for kunst. Det er vigtigt, at markedet klarer så meget, som markedet kan klare. Men den kunst, der er uundværlig, der er umistelig for samfundet, ja, den skal støttes via de muligheder, det offentlige har. Og her er det de fagkyndiges ansvar at sørge for, at den udvælgelse, der sker, er den rigtige.

Brian Mikkelsen (KF):

I begyndelsen af september havnede Betænkning om Billedkunst på mit skrivebord. Der er gået mange måneder siden da, men betænkningen er ikke blevet mindre dyr af den grund.

Den er, må jeg desværre sige, lige et nummer for omkostningsfuld. Men – og det vil jeg gerne understrege – der er ikke desto mindre noget i de tanker, som billedkunstudvalget har gjort sig, som Det Konservative Folkeparti kan støtte hundrede procent.

Betænkningen prøver at gøre op med opfattelsen af vores udøvende kunstnere som nogle stakler, som staten skal støtte, fordi de ikke kan klare sig selv. Den vil have os til at se billedkunstnerne som selvstændige erhvervsdrivende, der yder en indsats for samfundet, som vi

slet ikke i tilstrækkelig grad forstår at honorere og værdsætte.

Og det er en helt rigtig tankegang. Billedkunsten er jo dårligt stillet i det danske samfund. Det er også nødvendigt, at staten træder til på den ene eller på den anden måde. Men vi skal også have gjort en indsats for, at det er muligt for kunstnerne at tjene deres egne penge.

Derfor skal vi arbejde for at få indført et fradrag på køb af kunst, fordi det er urimeligt, uanset de tanker, som skatteministeren og Enhedslisten har, at man ikke kan få fradrag for indkøb af kunst på samme måde, som man kan få fradrag for indkøbte møbler.

Billederne på væggen forsøder medarbejderens arbejdsdag og støtter vores aktive kunstnere. Det ville da være ideelt, om vores kulturpolitik satte sig det mål at give kunstneren en reel arbejdsplads i samfundet ved at opmuntre erhvervslivet til at købe malerier og skulpturer osv. og give kunstnerne en ordentlig pris for dem. Jeg tror, at alle kunstnere, også alle dem, jeg snakker med, vil foretrække denne respekt for arbejdet frem for legaternes almisse.

Det er også vigtigt, når man diskuterer billedkunstneres vilkår, at vi kommer til en erkendelse af, at det er de folkevalgte opgave herinde på Christiansborg at sikre nogle rimelige vækstbetingelser for et frit og også alsidigt kulturliv. Vi skal have støttet kulturen, også på en fornuftig måde, sådan så at kulturen kan leve og blomstre og foregå ud fra nogle fornuftige vilkår, men vi skal aldrig nogen sinde styre kulturen. Og det er også vigtigt, man har tungen lige i munden og har det for øje, når vi diskuterer billedkunstens vilkår.

Vi skal altså udstikke rammerne, men vi skal også sørge for, at der er nogle uafhængige råd, som fordeler pengene. Og de råd skal jo så bestå af nogle kompetente fagfolk, som kun får lov til at fungere, som vi også drøftede i sidste uge, i tidsbegrænsede perioder.

Jeg ser heller ikke nogen grund til, at man får oprettet og opretholdt nogle nye regionale billedkunstudvalg. Jeg synes, at den måde, vi virkelig kunne støtte billedkunsten på, var at ved sætte fokus på den, få lavet noget egentlig lovgivning for den, få lavet nogle fornuftige økonomiske rammer for den. Men vi må selvfølgelig diskutere, hvad indholdet og substansen skal være i de her regionale billedkunstudvalg.

Vi mener, at det er vigtigt, at det ikke er nok, at kunststøtten kun kommer fra én kilde. Det

duer ganske simpelt ikke at tale om alsidig kulturstøtte, hvis vi fortsat insisterer på, at penge kun kan komme fra én kilde: statskassen.

Og der er det altså vigtigt, at man får erhvervslivet med som medsponsorer. Erhvervslivet kan ikke forstå, at vi politikere ikke for længst har indset, at kulturpolitik jo også er skattepolitik – det er sagt til skatteministeren og til hr. Frank Aaen fra Enhedslisten – og at skattepolitikken selvfølgelig skal være kulturlivets medspiller.

Derfor synes vi ikke, at det forslag, som regeringens kommer med her, er ambitiøst nok. Der er ikke luft nok under vingerne, det vil ikke være med til at give dynamik i indkøb af kunst og kultur.

Jeg vil godt give et kort eksempel, også fra kulturens verden. I dag kan en virksomhed trække udgiften fra, når den sponsorerer en idrætsklub. Det er et smukt, rigtigt samarbejde, og det har fået de små foreninger til at blomstre op rundt omkring, også de store, og har været med til at give styrke til at udvikle arbejdet i idrætsforeningerne.

Men hvis den samme virksomhed får den idé, at den gerne vil støtte en lokal skulptør eller kunstmaler og vil udsmykke gange og kontorer med hans eller hendes værker, jamen så er der ikke noget fradrag at hente. Virksomheden får fradrag for indkøb af den sofa, som f.eks. en kunde kan sidde og hvile benene i, men ikke for de malerier, som både kunder og medarbejdere hviler øjnene på.

Det er noget underligt, uretfærdigt noget, og derfor er det på tide, at fradragsretten også kommer til at gælde indkøbt kunst, og ville det da ikke være ideelt, om vores kulturpolitik satte sig som mål at give kunstneren en reel arbejdsplads i samfundet ved på denne måde at opfordre erhvervslivet til at bestille malerier, kunst, kultur osv. og give kunstnerne en ordentlig pris for det? Der er jeg som sagt sikker på, alle kunstnere vil foretrække denne respekt frem for legaternes almisser.

Og dér forstår vi ikke, at der stadig væk er politikere, der insisterer på at betragte de udøvende kunstnere som nogle stakler, der ikke kan klare sig selv. Der er kunstnere, som udfører en stor indsats for samfundet, som vi bare ikke på ordentlig måde forstår at værdsætte og honorere i dag. Derfor handler det altså også om, at vi giver billedkunstnerne mulighed for selv at tjene deres penge. Det har de ikke i dag.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Er hr. Brian Mikkelsen ikke enig i, at afskrivning, der ydes, fordi et aktiv, en maskine, nedslides, bare er en skatteteknisk god måde at indrette skattebetalingen på, mens der med en afskrivning, som ikke har med nedslidning at gøre – og et billede bliver jo mig bekendt ikke nedslidt, ofte bliver det mere værd, altså det modsatte – jo ikke er tale om noget, der skal skrives af på, andet end at det er rent tilskud?

Derfor vil jeg gerne spørge hr. Brian Mikkelsen: Hvis vi vil give tilskud – og det er jo det, det drejer sig om – hvis vi vil lade det offentlige give tilskud, skal vi så ikke have lidt hånd i hanke med, hvad vi giver tilskud til? Og er hr. Brian Mikkelsen ikke enig i, at hvis vi gør det på den her måde over skatten, så er det først og fremmest de kunstnere, der i forvejen klarer sig godt, der får støtten, for det er dem, der bliver valgt til at udsmykke de private virksomheders bygninger?

Er det dem, der skal have støtten? Dem, der allerede får anden offentlig støtte? Dem, som i forvejen tjener styrtende på deres kunst, måske? Er det lige præcis dem, vi skal give støtte, eller er det måske ikke dem, der er på vej, dem, der eksperimenterer, dem, der er fornyelses? Er det ikke dér, vi hovedsageligt skal give støtten?

(Kort bemærkning).

Brian Mikkelsen (KF):

Jeg vil først gøre op med den misforståelse, som hr. Frank Aaen åbenbart har, at det er en god investering rent økonomisk at investere i kunst og kultur. Det viser al erfaring at det desværre ikke er, og derfor handler det jo altså om, at man investerer i en æstetisk nydelse for både medarbejdere og for de kunder, der eventuelt kommer i en virksomhed; at man forstår, at virksomhederne har en rolle at spille i indkøbet af kunst og kultur; at finansieringen ikke kun skal komme fra den kilde, der hedder staten. Det vil alt andet lige medføre, at der kommer et større flow af penge ind i den verden, som hedder, man kan købe noget billig kunst.

Så vil jeg også gøre op med den misforståelse, som hr. Frank Aaen et par gange er kommet med her i dag, altså, at det kun ville rette sig mod de veletablerede kunstnere. Det er jeg helt, helt, helt uenig i, for det er jo rigtigt, at som det er i dag, hvor der ikke er den fradragsret, der får man lov til at købe af ham, som vi ikke rigtig har nævnt i dag, Per Kirkeby – hr. Frank

Aaen har jo nævnt Kurt Thorsen – og de vil altid blive købt, de etablerede kunstnere, når der ikke er fradragsret.

Men det, der sker, når der kommer en fradragsret, er, at så vil langt flere virksomheder have mulighed for at købe kunst og kultur og vil sprede sig til at købe af nogle flere kunstnere, også de ikke-etablerede. Det er det, der pointen i det her.

Aase D. Madsen (DF):

Dansk Folkeparti finder, at Betænkning om Billedkunst er interessant læsning. Den indeholder visse uortodokse tanker, som Dansk Folkeparti måske finder kan skabe lidt nytænkning på området.

Det, Dansk Folkeparti lægger afgørende vægt på i den forbindelse med en eventuel ny billedlov, er, om der i en sådan lov bliver grebet alvorligt ind med hensyn til at rette op på de åbenlyse fejl og mangler, der er i det nuværende system; det system, som vi diskuterede så indgående i sidste uge.

Det er svært at gennemskue, om der i betænkningens mange muligheder for direkte eller indirekte støtteordninger ligger en reel forbedring i forhold til det nuværende system.

Redegørelsens forslag om at oprette amtslige råd kan måske skabe en åbenhed og mangfoldighed i et ellers lukket system. Men findes disse råd ikke allerede på det lokale plan?

Det må forudsættes, at de nuværende råd bliver mere debatskabende, således at den borger, der ønsker at deltage i meningsudvekslingen, også virkelig bliver hørt. Der skal slås nogle ordentlige slag i bolledejen med hensyn til, om skatteyderkronerne bliver omsat til en form for billedkunst, som den almindelige borger mener er til at holde ud at se på.

Blandt udvalgets bemærkninger er der én, som Dansk Folkeparti har bidt mærke i, nemlig den så meget diskuterede bemærkning om, at billedkunstens samfundsmæssige status som erhverv bør støttes, og at billedkunsten derfor behandles på lige fod med andre erhverv. Hvis der her tænkes på forslaget om, at erhvervslivet kan købe kunst f.eks. til brug for udsmykning på arbejdspladser eller bygninger og fradrage efter nøjagtig samme regler, som gælder for alt andet anlægs- og driftinventar, så nærer Dansk Folkeparti ikke de store betænkeligheder ved dette forslag. Tværtimod, man kan sige, at det trækker i den rigtige retning af en værdig selvforsørgelsesmulighed for kunstnerne.

Nu hørte jeg heroppefra noget om, at hvis man giver det i form af fradrag for nulevende kunstneres værker, er der visse EU-problemer, og det må man så undersøge nærmere. Den vinkel har jeg ikke hørt endnu. Men Dansk Folkeparti går virkelig ind for også udsmykningsopgaverne; at der bliver en mulighed for ved nybyggeri at få nogle fradragsmuligheder. Det er alfa og omega i en kommende værdiggørelse af kunstnerne.

Forslaget om en visningsafgift er derimod ikke Dansk Folkepartis livret. Det ser for os ud, som om man hermed kommer til at betale for den samme ting to gange: Først køber det offentlige kunstværkerne, og derefter betales en afgift til kunstnerne, for at offentligheden nu også kan få lov til at se disse kunstværker. Det virker totalt paradoksalt.

Som sagt er der positive ting i betænkningen, som bør overvejes nærmere.

Dansk Folkeparti vil advare kraftigt imod de enorme merudgifter, der ligger som forudsætning for, at redegørelsens planer kan gennemføres. En merudgift på 143,3 mio. kr., som udvalget for billedkunst forudsætter, må da få langt de fleste af Folketingets partier til at hejse de røde faresignaler.

Med hensyn til de to forslag til vedtagelse, som foreligger, må jeg sige, at Dansk Folkeparti ikke finder dem vidtgående nok med hensyn til erhvervslivets muligheder for at fratække investeringer i kunst, og Dansk Folkeparti kan derfor ikke stemme for disse to forslag.

Peter Duetoft (CD):

Det er jo i virkeligheden en meget grundlæggende diskussion, vi er i gang med nu. Det er jo i virkeligheden en diskussion om, hvilken type samfund vi ønsker for fremtiden. Skal det eneste billede, unge mennesker har, være det, de får ved at zappe rundt på tv, ved at se video eller ved at gå ind på Internettet, eller skal der også være en anden side af billedoplevelsen?

Det er jo grundlæggende det, det her drejer sig om: Skal billedkunstnere have nogle forhold, der gør, at kunsten stadig væk kommer til at stå i centrum og har den høje prioritet, som den har haft i holdningerne i alt fald i mange år? Og i det spørgsmål er der ingen tvivl om, hvor CD står. Det er vores opfattelse, at det, man kan kalde den levende kunst, den virkelige kunst, den, der er rigtig kraft i, selvfølgelig skal støttes.

Jeg kan også godt høre alle de fine ord her i dag. Jeg kan godt høre alt det dér med, at vi bare skal gøre så og så meget, og hvad ved jeg. Der er jo et ord, der hedder prioritering. Jeg undrer mig en lille smule, når jeg f.eks. hører Dansk Folkepartis synspunkt om, at de gerne vil gøre så meget for kunsten, og de vil det hele, men i øvrigt vil de så ikke give nogen penge til det.

Så den diskussion i dag er vel også en diskussion om, hvorvidt det offentlige har en rolle i kunstpolitikken. Og dér er CD ikke i tvivl, det har det offentlige. Det offentlige har et ansvar. Det offentlige har den mæcenrolle, som fyrsterne havde i gamle dage.

Det er en glimrende betænkning, der er kommet. Der er noget, vi er enige i, og der er noget, vi ikke er enige i. Vi vil gerne se på muligheden for at skabe en lov på det her område. Det er da nogle tanker, vi godt vil forfølge, men det haster vel ikke mere end det jager; vi kan vel stille og roligt komme i den retning.

Vi er naturligvis også fascineret af en række af de forslag, der går ud på at gøre dagligdagen lettere for kunstnerne, f.eks. de skattemæssige forslag, der ligger, sådan at de gode tider og onde tider kan komme til at udligne sig lidt.

Det hænger jo sammen med det synspunkt, der er om, at kunstnere netop ikke må blive og ikke er stakler, der skal støttes på den måde, men at det er mennesker, der skal have nogle rimelige arbejdsbetingelser, og det får man vel bl.a. ved at føre skatteloven i overensstemmelse med de rent faktiske arbejdsforhold, de mennesker har, i stedet for som i dag at gøre det lidt for firkantet.

Omkring billedkunstråd: Ja, altså de lokale er ikke noget, der er vokset i vores baghave, mens vi da gerne vil kigge på det centrale. Til gengæld til en visningsafgift: Nej tak. Det er vores opfattelse, at det offentlige naturligvis har købt nogle kunstværker, og derefter har de også lov til at vise dem frem. Det er ikke vores opfattelse, at man køber noget for derefter at skulle give økonomiske adgangsbetænkninger til det. Hvis kunstnerne skal have noget mere, må de jo have nogle højere priser, og det må man se om markedet kan bære. Men i alt fald er en visningsafgift ikke noget, som vi vil støtte.

Vi er også tilhængere af, at det ikke kun er staten, der støtter billedkunsten. Vi synes, det er fint at lægge op til, at private har en mulighed for at trække pengene fra, som de investerer på

denne måde i virksomhederne. Vi tror, virksomhederne også har lyst til at have den del af et image, der gør, at de har kultursiden med, og det har vi jo set andre steder også, så lad os endelig komme i den retning.

Men det ændrer ikke noget ved, at det offentlige stadig væk har et ansvar, og derfor støtter vi jo så også, at man hæver procenten fra 1 til 1,2, og det gør vi selvfølgelig for at understrege, at det offentliges ansvar på det her område er væsentligt.

Nu har jeg i dag hørt Enhedslisten beskæftige sig meget med, hvor pengene skal komme fra bl.a. til den forhøjelse. Og det er da udmærket, at de gør det. Jeg vil bare i stilfærdighed sige, at hvis man i forbindelse med de offentlige byggerier lod være med at overskride budgetterne helt så meget, som man har gjort hidtil, så vil der såmænd være offentlige penge også til det her. For en kendsgerning er det jo, at vi gang på gang i Finansudvalget har set, at der har været overskridelser på budgetterne. Hvis man nu styrede det lidt bedre, var der også penge til at dække denne her kunstneriske udsmykning og lade det gå igennem. Så pengene skal vi såmænd nok finde til det.

Men det er vigtigt at sende signalet ud om, at billedkunsten har en central placering i dansk kulturpolitik, og at det er forudsætningen for, at vi i fremtidens samfund har andet end mennesker, der er firkantede i hovedet og øjnene af at zappe rundt på diverse tv-kanaler, og ikke tror billeder er andet. Den diskussion er såmænd også en debat værd.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Ganske kort til hr. Peter Duetoft: Det er vel ikke forbudt et parti at gøre et dårligt system bedre. Det synes jeg er en underlig ting at komme med, at vi lige pludselig ikke må have lov til f.eks. at forbedre systemet i en mere nærdemokratisk retning, hvor de, som et flertal herinde i Folketinget trods alt har tvangsindlagt til på de rene vegne at købe kunst ind, kan tale med; at så nærdemokratisk kan borgeren få lov til at tale med: Er det nu kunst, som jeg ønsker at støtte eller ikke, og så gøre disse beslutninger mere nærdemokratiske, således at vi kommer ned på amts- og lokalt plan og kan diskutere det.

Hvis det her ikke bliver mere debatskabende, er der jo ingen grund til at komme med disse amtslige råd.

(Kort bemærkning.)

Peter Duetoft (CD):

Jeg vil gerne undskylde over for Dansk Folkepartis ordfører, at jeg desværre er belastet af historisk viden om det her.

Den historiske viden er, at det parti, som Dansk Folkeparti er udsprunget af, nærmest kørte en hæmningsløs hetz mod enhver økonomi, der havde med dansk kulturpolitik at gøre, ud fra devisen: bare folk selv kan betale. Det offentlige skulle ikke blande sig overhovedet.

Jeg må indrømme, at jeg ikke har fulgt nok med, og det er dér, jeg undskylder. Jeg har åbenbart ikke fulgt nok med i Dansk Folkepartis forsøg på at distancere sig fra Fremskridtspartiet. Og at man nu også er nået til kulturpolitikken, hvor man er gået i en mere fornuftig retning end Fremskridtspartiet, skal glæde mig.

Jeg kan nu forstå, at Dansk Folkeparti ikke afviser, at der er offentlige penge i kulturpolitikken, og det skal man have tak for, for så synes jeg, man er blevet meget mere fornuftig, end man var, dengang man var i et andet parti.

(Kort bemærkning.)

Aase D. Madsen (DF):

Jeg mener ikke, jeg snakkede om penge. Jeg mener, jeg snakkede om systemer.

Med hensyn til pengene er det jo en helt anden sag, vil jeg sige til hr. Peter Duetoft, det er jo slet ikke det. Vi prøver at forsvare den gruppe, som er tvangsindlagt gennem flertallets beslutninger herinde om, at nu skal I have den og den form for kunst. Så er der da vel ikke noget forkert i, at et politisk parti siger: Ja, men er det så forkert på vegne af dem, som så er tvangsindlagt gennem en overordnet pyramide af eksperter, der siger, at det skal I kunne lide, at sige: Det er da meget muligt, at vi skal kunne lide det, men vi skal søreme også have lov til at brøle op og råbe op om det.

(Kort bemærkning.)

Peter Duetoft (CD):

Nej, der er bestemt ikke noget ondt i at råbe op om det. Men det lyder nærmest, som om fru Aase Madsen vil have en folkeafstemning om, hvilket billede der skal købes af det offentlige.

Hvad i alverden er det for en påstand, at nogen er tvangsindlagt til det? Ja, via skatterne har Folketinget, der er folkets repræsentanter, afsat nogle rammer for, hvad det offentlige må købe kunst for. Og de rammer bliver så udfyldt af nogle mennesker, der beslutter sig til, hvad

slags kunst det er. Man kan vel ikke forestille sig, at det skal være en almindelig folkeafstemning, der skal afgøre det, vel?

Og dermed, når fru Aase Madsen siger, at de, der er tvangsindlagt, skal have lov til at råbe op og tage stilling, og hvad ved jeg, så er det i realiteten at fratage det offentlige retten til at købe den kunst; for det er jo det, man helst vil, nemlig at det offentlige ikke blander pengene ind i det. Det er man måske blevet for pæn til at sige, men det er det, man ellers altid har stået og sagt i årevis.

(Kort bemærkning.)

Aase D. Madsen (DF):

Jeg tror ikke, at Dansk Folkeparti bliver for pæn til at sige noget som helst her fra denne talerstol i det omfang, formanden ikke forbyder det. Så dér tror jeg ikke, at CD skal have nogen som helst problemer med det.

Men sagt til hr. Peter Duetoft: Det kommer vi altså ikke overens om, for jeg synes da, det kunne være herligt, hvis vi kunne lave nogle små lokale folkeafstemninger. Når nu kulturtoppen kommer og sætter noget frygteligt op på torvet i Århus, kunne det så ikke være smadderspændende, at man siger: Det lægger vi søreme ud til en folkeafstemning; lad os få noget debat her? Det synes jeg var en glimrende idé, hr. Peter Duetoft kom med. Tak for det.

Henrik Svane (RV):

Det er en god betænkning, som vi drøfter ud fra i dag; et gennearbejdet arbejde, som trækker perspektiver op for vores kommende drøftelser.

Sådan som debatten har udviklet sig indtil nu, kan jeg ikke dy mig for at sige, at en blanding af skattepolitik og kulturpolitik meget let kan give en farlig cocktail. Det har vi set eksempler på i dag.

Oppositionen har selvfølgelig ret til at stille unedskrevne forslag, også uden at præcisere finansiering af det. Men regeringen har altså også en pligt til at holde den samlede økonomiske udvikling på sporet. Det er det, vi sidder med som udfordring.

Derfor bliver det spændende, når vi til efteråret skal til at diskutere den kommende finanslov, at diskutere med de partier, der i dag ønsker sig, at vi hurtigst muligt kan gennemføre hele betænkningen, hvordan vi kan finde den prioritering, som kan give et ordentligt afsæt for at give billedkunstnerne bedre vilkår. Det vil vi meget gerne fra Radikal side være med til.

Det har i mange år været kendt, at billedkunstnernes forhold har været misligholdt. At området halter uhjælpeligt bagefter de andre kunstneriske områder viser bl.a. en statistisk undersøgelse, som Kulturministeriet foretog i 1997 over skabende kunstneres indkomstsforhold. For hele gruppen af skabende kunstnere skiller billedkunstnerne sig ud som de dårligst stillede, således at halvdelen af billedkunstnerne havde en årsindtægt på under 100.000 kr., og ca. 10 pct. af billedkunstnerne havde en årsindkomst på under 50.000 kr., hvilket efter danske forhold må siges at kunne betegnes som værende meget ringe.

Undersøgelsen viste desuden, at mens de kunstnergrupper med ophavsretsordninger eller vederlagslignende ordninger taget under ét stiger i indtjening med alderen, så står billedkunstnerne og kunsthåndværkerne i stampe.

Denne lave omsætning medfører, at kunstnerne har svært ved at indpasse sig i samfundets eksisterende ordninger, som andre faggrupper gør det. Også derfor skal vi arbejde for nogle af de forslag, som betænkningen peger på, ved at arbejde hen imod en billedkunstlov.

Derfor synes jeg, det er et godt skridt, vi tager i dag med den opfordring, som vi giver regeringen om at hæve rammen for kunstnerisk udsmykning af statsligt byggeri og også gøre det muligt, at erhvervslivet eventuelt kan få del i samme mulighed.

Det vil give en kickstart til noget af det, vi skal arbejde videre med for netop at give kunstnerne en bedre mulighed – men ikke kun for at give kunstnerne en bedre mulighed, også for at give os som befolkning, som borgere, bedre mulighed for at bruge kunsten, at få spændt ben af kunstneriske udtryk, som er så givende for os, for at vi kan udvikle os som hele mennesker.

En enkelt ting i betænkningen, som ikke har været omtalt særlig meget i dag, er visningsretten, som man kender den i Sverige. Jeg synes, vi skal tage den med ind som diskussionsparametre i vores kommende drøftelser ved at holde øje med, hvordan det har udviklet sig i Sverige, som har indført denne ordning.

Vel vidende, at det også kan være et udgiftskrævende forslag, vil jeg i hvert fald gerne, at ministeren tager det med i overvejelserne om, hvordan vi kan drøfte og se, hvordan det kan udvikle sig, med baggrund i de erfaringer, man gør sig i Sverige, for at se, om vi til sin tid skulle indføre noget, der kan minde om det.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg lyttede med interesse til hr. Henrik Svanes ordførertale og pæne bemærkninger om billedkunsten og fremme af billedkunsten, men ihukommende hr. Henrik Svanes spørgsmål til under tegnede vil jeg godt prøve at returnere spørgsmålet.

Det er jo sådan, at når vi til efteråret skal til at diskutere både en konkretisering af billedkunsten, nemlig rammerne omkring den, og Kulturministeriets budgetter i det hele taget, vil jeg godt spørge, om Det Radikale Venstre har samme opfattelse som SF, at selvfølgelig skal der foretages prioritering, men hvis vi skal være med til at udvide rammerne både for billedkunsten og for andre af de initiativer, der ligger på bordet i Kulturministeriet, er Det Radikale Venstre så indstillet på at finde penge inden for rammen, eller vil de ligesom SF være med til at udvide rammen for Kulturministeriets budget?

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Jamen jeg er glad for, at hr. Ole Sohn server tilbage over nettet. Det havde jeg egentlig også forestillet mig han ville gøre.

Det er helt klart et radikalt ønske, at kulturlivet skal have de bedst mulige vilkår, og derfor vil vi selvfølgelig i de kommende finanslovforhandlinger drøfte muligheden for at tilføre kulturområdet flere midler. Det kunne vi godt ønske os, og det vil vi arbejde for.

Men samtidig kender vi også landets almindelige finansielle situation, og derfor må vi se, hvor langt vi så kan komme i den øvelse. Og den øvelse gør vi også gerne sammen med og i en god diskussion med SF.

Søren Søndergaard (EL):

Først vil jeg godt minde om, hvad der er baggrunden for nedsættelsen af Billedkunstudvalget. I 1995 stillede Enhedslisten forslag om etablering af en social sikringsordning for skabende kunstnere; den 31. maj 1995 afgav Kulturudvalget beretning over forslaget, og et flertal af udvalget var indstillet på at arbejde videre med problematikken.

Resultatet af det arbejde blev som bekendt, at man ikke kunne finde flertal for en egentlig sikringsordning. Som kompensation fremkom regeringen så med den såkaldte kunstnerpakke, hvor man nedsatte et billedkunstudvalg, hvis klare formål var at se på de kulturpolitiske støt-

teordninger på billedkunstrådet, at se på kunstmuseernes rolle i billedkunstformidlingen og at komme med forslag til en eventuel lov om billedkunst.

Derfor har det også undret os en del, at udvalget siden offentliggørelsen af betænkningen især har koncentreret sig om erhvervs- og skattepolitiske initiativer, ikke i forhold til kunstneres skattevilkår, men i forhold til, hvordan erhvervslivet kan slippe billigere i skat, når de indkøber kunst. Det vil jeg vende tilbage til.

Men som allerede Vladimir Iljitj sagde: »Små ubehageligheder skal ikke ødelægge en stor fornøjelse.« Derfor skal vi ikke på nogen måde gå væk fra, at Billedkunstudvalgets betænkning på mange områder er både visionær og god. Vi finder ideen om visningsafgift, nedsættelse af et billedkunstråd og aftalemæssig honorering ved deltagelse i udstillinger banebrydende og af stor værdi for kunstnerne.

Vi er enige i, at 1 pct.-ordningen kvalitativt skal udbygges til også at inddrage kunstnere i projektfasen, og at man reelt skal lægge sig i selen for at få opfyldt og udfyldt 1 pct.-rammen. Det sker som bekendt langtfra i dag.

Enhedslisten er således varm tilhænger af en billedkunstlov først og fremmest med det formål at forbedre kunstnerens vilkår og sikre, at deres virke kommer hele samfundet til gode.

Vi er ligeledes tilhængere af den grundtanke, som er et gennemgående træk i betænkningen, nemlig at kunstnerstøtten i stigende grad bør suppleres og erstattes af en egentlig honorering af de arbejder, som kunstnerne udfører.

Vi er tilhængere af, at der nedsættes et centralt billedkunstråd, og at dette følges op af regionale råd, for som hr. Søren Hansen sagde i debatten i sidste uge, skal man sikre, at der er flere parnasser, kunstnerne kan henvende sig til.

Et meget bredt flertal i Folketinget, hvilket senest blev manifesteret i Tinget i tirsdags, ønsker et aktivt, nyskabende og kvalitativt stærkt kunstliv over hele landet. Derfor må man skabe egentlig professionelle vilkår, hvor det offentlige bevæger sig væk fra almissetankegangen over til en ordentlig offentlig honorering af den professionelle kunstner. Vil regeringen tage fat på det ud fra udvalgets betænkning, er vi i Enhedslisten med.

Men når det drejer sig om de skattepolitiske tiltag, som udvalget foreslår, skal der ikke være nogen tvivl om, at vi er lodret imod, som vi allerede har gjort opmærksom på. Vi ønsker og

arbejder for, normalt sammen med regeringen og indimellem også sammen med SF, en afvikling af hele fradragsmaskineriet. Vi tilstræber konsekvens på dette område.

Rejsemontørerne, der her den 1. april får afskaffet en række skattefrie godtgørelser, skal forstå, at der er tale om en konsekvent skattepolitik. Det kan ikke nytte, at vi, samtidig med at vi afskaffer rejsemontørernes fradrag, erklærer os indstillet på at opfinde nye fradrags- og afskrivningsmuligheder for erhvervslivet.

Det undrer os egentlig, at det er lykkedes udvalget at bevæge sig ind på denne skattepolitik, for lad os minde om, at der i udvalgets kommissorium ikke et eneste sted er beskrevet, at udvalget skal komme med forslag på dette område. At udvalgets ledelse, formand så har fundet det meget interessant at drive denne her skattepolitik frem for kulturpolitik, synes vi er dybt beklageligt. Og i virkeligheden mener vi, at det i den brede befolkning er til stor skade for udvalgets visionære forslag.

Derfor vil vi nøjes med de visionære forslag; det har vi gjort i det forslag til vedtagelse, vi har fremsat, og det skal jeg derfor henvise til.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg er glad for, at Enhedslisten i stor udstrækning støtter Betænkning om Billedkunst. Men jeg har et spørgsmål til hr. Søren Søndergaard.

I sidste uge behandlede vi et forslag til vedtagelse, som ikke mindst Enhedslisten havde del i, hvor vi skrev, at vi skulle sikre et mangfoldigt kunstnerisk udtryk. I dag har Enhedslisten, både ved hr. Søren Søndergaard og hr. Frank Aaen, gjort meget opmærksom på, at den mangfoldighed skulle under alle omstændigheder kanaliseres igennem Statens Kunstfond, så vi ikke fik mangfoldigheden, men at det blev en indsnævring. Jeg gerne spørge Enhedslisten, hvordan det skal forstås.

Men jeg vil godt gøre opmærksom på, at i det forslag til vedtagelse, som hr. Søren Hansen, hr. Peter Duetoft, hr. Henrik Svane og undertegnede har fremsat, står der faktisk, at vi skal undersøge mulighederne for at indføre en adgang til at lade de rammer for kunstnerisk udsmykning, som gælder for statsligt byggeri, være gældende.

I det cirkulære, der gælder for statsbyggeri, står der rent faktisk meget kontant, at hvis man forbereder byggeri, skal man drøfte byggeriets egnethed for kunstnerisk udsmykning med

Statens Kunstfond. Så der er faktisk en sammenhæng også i den måde, der ligger i det forslag, som vi har fremsat fra flertallets side, og dermed en sikkerhed for, at det bliver billedkunsten, der bliver fremmet, og ikke fradragsmulighederne.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jamen vi synes da ikke, det kun skal være Statens Kunstfond, altså. Det ligger der jo heller ikke i det, jeg sagde. Jeg læste udtrykkeligt noget op, som lagde op til, at det skulle være betydelig bredere, der skulle være andre muligheder.

Men det ændrer ikke noget ved afskrivningsfidusen, og det er jo den, der er det afgørende. Det er muligheden for afskrivningsfidusen, som vi lige præcis hele tiden har holdt fast i.

Og der er det da klart, at hvis udgangspunktet er at vælge mellem, om det er en privat virksomhed, der skal afgøre, hvordan de kan udnytte en afskrivningsfidus, og hvilke kunstnere de kan benytte for at få den afskrivningsfidus, eller der skal være et kunstnerisk element, Statens Kunstfond, der skal være med til at afgøre det, så ville vi da foretrække det sidste. Det er da klart.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg vil bare understrege, at det glæder mig da, at Enhedslisten nu med hr. Søren Søndergaard er ved at fange pointen, netop at hele ideen med forespørgslen og det forslag til vedtagelse faktisk er at fremme dansk billedkunst. Det er også derfor, forespørgslen er rejst til Kulturministeriet og ikke til Skatteministeriet.

Men eftersom der er et spørgsmål om et element, der vedrører ændring af skattelovene, har vi sikret os i forslaget til vedtagelse, at man får den kunstneriske kvalitet og dermed, at man, hvis man som privat erhvervsvirksomhed ønsker kunstnerisk udsmykning, er underlagt nøjagtig de samme retningslinjer, som staten er i forbindelse med sine byggerier.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Uanset hvor meget staten indkøber af kunst, og uanset hvor lang tid de har det, er der ikke nogen enkeltpersoner eller private organisationer, der kan kapitalisere det. Det er umuligt. Det

ligger i, at det er statsligt eller offentligt. Så enkelt er det.

Men er det en privat virksomhed, der har det, så ligger risikoen der selvfølgelig for en kapitalisering. Det er da klart. Det er lige præcis det, der er problemet. Og det er derfor, at de krav, som hr. Ole Sohn stiller om ligestilling mellem det offentlige og det private, kan vi ikke anerkende, for vi synes ikke, at de private skal have samme vilkår som staten. Og grunden til, at vi ikke synes det, er, at de private kan kapitalisere det.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Hvorvidt man kan kapitalisere kunsten, afhænger jo af to ting. For det første at man bryder med den gængse opfattelse eller de erfaringer, som ligger, at stort set eller i hvert fald hovedparten af al nutidskunst bliver forringet i værdi, så der ikke er ret meget, der kapitaliseres. For det andet afhænger det jo også af, hvordan man skruer det sammen, når det til sin tid skal vedtages og omsættes til lov.

Der kan vi jo lægge mekanismer ind, sådan at man netop undgår, at det bliver handelsobjekter, men at det bliver et forsøg på også at skabe nogle bedre rammer for institutioner og arbejdspladser. Det er jo sådan set det, der er pointen.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jo, det er klart. Det kan være, at man kan lave en lov på en sådan måde, at den overhovedet ikke kan misbruges, og at interessen for at bruge den så også vil blive betydeligt nedsat.

Men som vi har sagt flere gange, er der jo en række argumenter imod, og et af de argumenter, som også er imod, og som vi har fremført, er jo lige præcis det, at vi vurderer, at denne her ordning primært vil blive brugt til, at de kunstnere, som er mest fremme, vil blive brugt til udsmykningsopgaver, kunstopgaver i forbindelse med det her.

Dermed vil det netop ikke komme bredden til gode, og der synes vi altså, at det, at man går ind og giver nogle penge – for det er jo at give nogle penge, at give virksomheden en ret til at trække fra i skat det er at give nogle penge – de penge, som staten dér giver væk, dem kunne man altså give væk på en bedre måde. Det er sådan set det, der er vores opfattelse.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg synes, hr. Søren Søndergaard ser det her lidt for snævert, for det skal selvfølgelig ses i sammenhæng med udvidelsen af den offentlige mulighed for at bruge penge. Og det vil sige, at man kunne jo forestille sig – og jeg erkender, at hr. Søren Søndergaard har ret i, at det formodentlig i det private erhvervsliv vil være dem, der sælger, som man vil bruge penge til, fordi det er der prestige i og alt det halloj – at så kunne man jo sige, nå ja, men det gav måske en større frihedsgrad så for de offentlige til at prioritere anderledes, i stedet for at de inden for de offentlige budgetter skal klare både dem, der er in, og så også dem, der er på vej op.

Det kunne jo godt være, at man skulle se det samlet og så sige, at det gør altså, at man i det offentlige kunne have en anden strategi, end man måske har i dag.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Der, hvor vi synes, at denne her diskussion er lidt surrealistisk, er jo ved, at 1 pct.-rammen på det offentlige ikke bliver udnyttet. Det er jo derfor, det er lidt . . . – o.k., så kan vi lave nogle nye tiltag, der åbner op for nogle skattefiduser osv., i stedet for at tilstræbe, at dér, hvor vi har mulighed for det, f.eks. i det offentlige, bliver det udnyttet, og der bliver det udvidet. Det er det, vi foreslår. Det ligger i vores forslag til vedtagelse.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Tror hr. Søren Søndergaard ikke, at en debat som denne her, der jo også bliver lyttet til uden for dette her hus' rammer og også i offentlige cirkler, har en effekt? Altså alle partier – eller stort set alle partier – har jo understreget, at det er vigtigt, at også det offentlige spiller en rolle her. Det skulle da være underligt, om man ikke rundtomkring bare tænkte lidt i den retning også, når man havde hørt, at meldingen kom herfra.

Jeg tror, det er vigtigt at holde fokus på – og jeg vil gerne være med til at blive ved med at forsøge at holde alt det pres, vi kan, både via spørgsmål osv., når vi får både det ene og det andet i forbindelse med byggerierne – sådan så der er et pres på, at det offentlige forsøger at leve op til de her 1 pct., der så bliver til 1,2 pct.

Men tror hr. Søren Søndergaard ikke, at der altså er en effekt i det her, eller hvad?

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Det var et meget ledende spørgsmål, hr. Duetoft stillede, og jeg skal sige: Jo, jeg tror, eller i hvert fald jeg håber, at det har en effekt inden for det offentlige område. Derfor er det også vigtigt, og derfor står det også i begge forslagene til vedtagelse, men det er altså ikke noget argument for at åbne op for skatte-tænkning.

Christian Jensen (FP):

Fremskridtspartiet er ofte blevet hængt ud, også i dag, for at være modstander af kunst og kultur som helhed, og jeg vil sige, at ingen misforståelse kan være større. Der findes intet som helst belæg for at påstå, at fremskridtsfolk har andre kunst- og kulturvaner end den øvrige befolkning.

At vi har andre principper for, hvordan vi mener at kunsten skal udvikle sig og dermed trives, og at de principper adskiller sig fra et flertal her i Tinget, det vil vi så også gerne vedkende os.

Fremskridtspartiet er tilhænger af, at alle former for kunst får lov til at trives og udvikles i frihed ved egen kraft, således som den har gjort i generationer før i dag og derved beriget nuværende og fremtidige generationer med så mange store og værdifulde kunstværker af alle mulige arter, også billedkunst.

Når dette er sagt, er det vel også afsløret, at Fremskridtspartiets forhold til emnet, vi diskuterer her i dag – forespørgsel nr. F 33 – absolut ikke er positivt. Vi kan ikke tilslutte os tanken om, at Folketinget skal bevilge flere penge til en i forvejen statsstøttet kunst. Vi synes, at en visningsafgift er helt ude af proportioner. Hvem skal så i øvrigt også have afgifter? Hvorfor skal f.eks. en arkitekt så ikke have en afgift, når der vises rundt i et af ham frembragt bygningskunstværk?

Det ville have højnet debatten, dersom vi kunne have været skånet for hr. Frank Aaens direkte nedladende udlægning af det danske erhvervsliv, som også frembringer de ikke ubetydelige gager til bl.a. medlemmerne af dette høje Ting, også hr. Frank Aaens gage.

Man må håbe, at denne nedladdenhed og mistænkeliggørelse af erhvervslivet, der her lægges for dagen, når ud til det erhvervsliv og til de

hårdt plagede arbejdere samme sted, hvor bl.a. hr. Frank Aaens kernevælgere med sved på panden betaler deres høje skat. Skal vi blot nævne skibsværfterne og andre steder?

Selv om jeg har meget mere sympati for hr. Ole Sohns taltalende måde at fremlægge emnet på, kan Fremskridtspartiet ikke støtte forslaget, bl.a. på grund af det, som det fremgår af kapitel 7 i betænkningen angående beskatningsspørgsmålet. Her henvises til og sammenlignes med edb-udstyr. Har kunsten ikke længere levetid, har man vel herved også erkendt, at den statsstøttede såkaldte kunst ikke frembringer nogen varig værdi. Jeg mener, at man har afsløret, at med penge frembringer man derved ikke helt pr. definition en bedre kunst. Derfor kan Fremskridtspartiet ikke støtte dette forslag.

Tove Videbæk (KRF):

Billedkunsten under ét, det vil sige både malerier, collager, foto m.v., opfylder en væsentlig rolle i samfundet, dels som formidler af nye tanker og ideer i tiden og dels som kritik af væsentlige forhold eller strømninger i tiden.

Billedkunsten når mange mennesker med disse budskaber på en anden og undertiden meget stærkere måde end anden kommunikation. Hertil kommer, at megen kunst heldigvis også giver beskueren mange gode og under tiden opløftende oplevelser.

Det er efter min opfattelse rigtigt, at billedkunsten p.t. ikke har samme bevågenhed som f.eks. film og tv, og at der godt kan være grund til at se på, om det er muligt at skabe lidt mere ligelige forhold.

Forslaget om at hæve rammen for kunstnerisk udsmykning af statsligt byggeri fra 1 til 1,2 pct. vil medføre en temmelig stor ekstra regning i finansloven, og dette er vi umiddelbart ikke indstillet på, eller dette kan vi godt være lidt bekymrede for.

Forslagsstillerne ønsker yderligere at undersøge muligheden for at indføre en adgang til at lade kunstnerisk udsmykning inden for de samme rammer, som der gælder for det statslige byggeri, indgå i de afskrivningsberettigede udgifter ved nybyggeri samt ved om- og tilbygning i bygninger, der benyttes erhvervs-mæssigt. Det er vi meget positive over for i Kristeligt Folkeparti, og vi er tilhængere af, at det bliver en 100 procents afskrivning.

Forslagsstillerne ønsker ligeledes at iværksætte forsøg med oprettelse af regionale billedkunstråd, eventuelt som led i opfølgning af de

regionale kulturforsøg. Det er vi forsigtigt positive over for. Måske vil det være lettere for kunstnere i yderområderne at få opmærksomhed og slå igennem til et regionalt billedkunstråd end til et eventuelt lignende nationalt.

Der er i øvrigt i høj grad i det hele taget brug for at se på den regionale fordeling af nationale kulturmidler. Den altovervejende del af disse midler bliver investeret i København og i Århus, Odense, Aalborg. I de tyndt befolkede områder lever kunsten, også billedkunsten, og har det godt. Den blomstrer og trives, men det er sandelig ikke på grund af, det er på trods af mangel på offentlig støtte, og også til trods for indtægter, der i mange tilfælde er langt under dagpengesatsen.

I debatten her er der fremkommet forslag om afgifter for offentlig visning af billedkunst. I den forbindelse kan jeg sige, at man naturligvis må sikre de kunstnere, der deltager i inviterede udstillinger, en rimelig omkostningsdækning. Det kan ikke være rigtigt, at man ulejlig kunstnere med at fremskynde færdiggørelse af værker, skaffe og betale rammer, ordne transport og derefter bruge tid på både ophængning og nedtagning uden at sikre dem en rimelig dækning af omkostninger og tidsforbrug.

Så hvor stat, kommuner, amter eller andre offentlige institutioner arrangerer udstillinger, bør de forpligtes til at sikre kunstnerne en rimelig dækning. Bedst ville det naturligvis være, om man på forhånd sikrede kunstneren et vist salg i forbindelse med udstillingen. Men hvis det offentlige har købt kunstværkerne, er det naturligvis en helt anden sag; så er det deres ejendom, og så skal der naturligvis ikke betales afgifter yderligere.

Kristeligt Folkeparti kan støtte dele af det forslag til vedtagelse, som flere partier her har fremsat, men ikke alle punkter i forslaget.

Kulturministeren (Elsebeth Gerner Nielsen):

Jeg vil gerne takke alle ordførere for deres væsentlige bidrag til debatten om dansk billedkunst.

Specielt til hr. Ole Sohn og også til fru Aase D. Madsen: Vedrørende amters og kommuners engagement i billedkunstsagen synes jeg, det er utrolig interessant at konstatere, at der flere steder i landet er forsøg på at oprette lokale billedkunstråd. Det har man eksempelvis gjort i Vestsjællands Amt, og man har også gjort det i firebysamarbejdet i Vejle Amt i forbindes med de regionale kulturforsøg.

Det har faktisk begge steder bidraget til, at der er blevet meget større opmærksomhed om den lokale billedkunst, end der tidligere har været. Så jeg er fuld af fortrøstning, når det drejer sig om at sætte et forsøg i gang med lokale billedkunstråd. Jeg tror rent faktisk, at det vil bidrage til, at både det private erhvervsliv og også offentlige bygherrer bliver mere opmærksomme på, hvordan man kan inddrage billedkunsten, og jeg tror også, at det vil give anledning til en diskussion om kvalitet, om den kunstneriske kvalitet, som er nok så vigtig.

Hr. Frank Aaen havde mange betænkeligheder omkring regeringens og også andre partiers forslag om at bruge skattelovgivning i forbindelse med afskrivning af kunst. Jeg må på regeringens vegne sige, at vi har haft mange betænkeligheder ved overhovedet at gå ind i skattespørgsmålet.

Når vi alligevel vover en tand, så hænger det sammen med, at i det forslag, der bliver lagt op til her, er der styr på det i den forstand, at det ligner det, vi i forvejen gør inden for det offentlige, hvor vi har nogle afprøvede procedurer. Vi ved bl.a., kan jeg sige til hr. Frank Aaen, med sikkerhed, hvad det er for beløb, vi taler om, i og med det kun er 1,2 pct. af den samlede byggesum, der kan anvendes.

Samtidig vil der komme til at ligge en liste over den billedkunst og det kunsthåndværk, der er indkøbt, så man også efter 10 år kan gå tilbage og konstatere: Er disse værker der så stadig væk?

Hertil kommer, at vores forslag adskiller sig meget fra det forslag, som Billedkunstudvalget er kommet med i den forstand, at man her tænker arkitekturen og kunst sammen. Man kan også sige det på den måde, at en bygning er et samlet værk, og her bidrager arkitekturen, her bidrager billedkunsten, her bidrager kunsthåndværket med hver deres perspektiver.

Fru Ester Larsen var inde på, om jeg nu følte tryk ved at overlade ansvaret for det her spørgsmål til skatteministeren, og jeg kan forsikre fru Ester Larsen om, at det føler jeg stor tryk ved. Jeg mener nemlig, at når vi snakker om at bruge skattelovgivningen i forhold til kulturpolitikken, skal man fare med lempe. Så skal man virkelig tænke sig grundigt om, så der ikke opstår nye smuthuller og nye finurligheder, som betyder, at vi skal ind og rette op på et andet tidspunkt.

Hr. Brian Mikkelsen mere end antydede, at regeringen slet ikke var ambitiøs nok, når det

gjaldt billedkunstområdet. Jeg synes, at regeringen – og heldigvis et flertal i Folketinget – er meget ambitiøse, når vi taler om billedkunsten. Prøv at tænke på, at når vi snakker om erhvervsmæssigt nybyggeri eller ombygning, så taler vi om et beløb på 37 mia. kr. 1,2 pct. af 37 mia. kr. er en anselig sum penge.

Nu er det ikke sådan, at jeg forestiller mig, at alle private bygherrer lige med ét vil gå ind og investere i billedkunst eller kunsthåndværk, men det er en god begyndelse. Det er en god begyndelse til at engagere det private erhvervsliv meget mere i billedkunstområdet, end man tidligere har været.

Tak til hr. Søren Søndergaard for den solide støtte til billedkunstområdet. Jeg er sikker på, at vi i de kommende år vil høre meget om de gode forslag, som hr. Søren Søndergaard og Enhedslisten har på billedkunstområdet. Så vi kommer ikke til at sove i timen på noget tidspunkt.

Så endelig til hr. Peter Duetoft og til fru Tove Videbæk. Jeg er meget enig i, at det er vigtigt at tænke på, hvad det er for nogle billeder, vi skal have på nethinden. Vi skal sørge for, at det ikke er markedskræfterne alene, der har retten til at definere, hvad det er for nogle kollektive billeder, der skal være i det her samfund. Derfor er det fuldstændig afgørende at have offentlig støtte til billedkunsten. Det er i det hele taget fantastisk vigtigt, at politikerne er med til at sikre kunsten, herunder billedkunsten, en frizone midt i markedskræfterne, midt i ræset.

Frank Aaen (EL):

Nu skal jeg lade være med læse op af, hvad man regner med, at det kommer til at koste. Ministeren har vist glemt et papir på talerstolen. Jeg vil gerne have en kopi bagefter.

Det, der bringer mig herop, er, at jeg anerkender, at regeringen i forhold til nogle af de forslag, der har verseret på skatteområdet, har begrænset skaden med det, der ligger her. Jeg syntes nærmest, jeg hørte kulturministeren udtrykke det sådan, at det ikke var med glæde, man overhovedet var gået med til det, og derfor kunne det naturlige spørgsmål være: Når man er gået ind for det her, er det så ikke udelukkende, fordi man frygtede, at der uden om regeringen kunne skabes et flertal for noget, der var endnu værre? I den forbindelse kan jeg jo ikke lade være med at sige, at uden om regeringen altså er SF plus højresiden i Folketingsalen.

Kulturministeren (Elsebeth Gerner Nielsen): Nu er det jo svært at spå især om fremtiden og om mulige flertal. Det, der har været afgørende for regeringen, er at komme med et forslag, som kan sikre en større efterspørgsel af dansk billedkunst og billedkunst i det hele taget.

Regeringen er ikke enig med Enhedslisten i, at den bedste måde at gøre det på er ved at lave sociale sikringsordninger for kunstnerne. Vi mener, at det, der er det helt afgørende, er, at efterspørgslen styrkes, og jeg mener, at med det forslag, der her er lagt frem, er der et væsentligt incitament til at sikre, at private investorer bliver mere optaget af kunsten og billedkunstnerne, end de tidligere har været.

Det, at det så kombineres med, at vi opretter lokale billedkunstråd, der kan bidrage til en udvikling af området og bidrage til at sikre den kunstneriske kvalitet, tror jeg kan give anledning til nogle nye, fornuftige partnerskaber mellem det offentlige og det private.

Ole Sohn (SF):

Jeg vil gerne takke ordførerne for den debat, vi har haft i dag om billedkunsten. Den har vist, at kunsten er noget, der kan rukke, og også måden, man skruer en fremtid for billedkunsten sammen på, er noget, der kan provokere.

Jeg synes, at noget af det, der har været kendetegnende, er, at der har været en velvilje fra et stort flertal i Folketinget til at tage fat på løsningen af nogle af de elementer, der ligger i den betænkning om billedkunst, som udvalget er kommet med, og det er det, der ligger i det forslag til vedtagelse, som vi nu forhåbentlig vedtager om lidt.

Jeg vil gerne sige, at det jo kun er et skridt i den rigtige retning. Det her er ét element. Næste element kommer jo, når vi skal have taget fat på de andre pakker eller dele af betænkningen, sådan at vi får billedkunsten samlet under én hat.

Jeg vil også godt sige til de partier, som har været medforlagsstillere til vedtagelsen, at det har været ret væsentligt for os at koncentrere os om at sikre en model, som fokuserer på at fremme billedkunsten mere end at diskutere skattelovgivning, for så var det som sagt til en anden, forespørgslen var stillet.

Med de tilkendegivelser, der er kommet under debatten her, er jeg ret sikker på, at når vi kommer til efteråret, hvor vi i næste samling skal omsætte vedtagelsen til konkrete beslutninger, ja, så er der også et stort flertal, der er

med til at køre det igennem på en sådan måde, at billedkunsten står i centrum.

Jeg er også glad for, at nogle af de partier, som ikke støtter vedtagelsen, trods alt bakker op om andre elementer af betænkningen, således at der set med SF's øjne også kan gås videre end det, der ligger i den foreslåede vedtagelse, og de tilkendegivelser, der er kommet fra de partier, vil vi selvfølgelig notere os, når vi nu i efteråret igen skal diskutere både billedkunst og finanslov.

Jeg ser med sindsro frem til en bedre fremtid for billedkunsten, for, som udvalget skriver i sin sammenfatning, så er kunsten et af de sidste områder for åndelige og visionære dimensioner, som giver os mulighed for kritik, indsigt, sammenhæng i tilværelsen og for at stille de spørgsmål, der kan åbne vore øjne for nye ideer.

Lad det være udgangen på denne debat.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 51 af Søren Hansen (S), Ole Sohn (SF), Peter Duetoft (CD) og Henrik Svane (RV) (se foran) vedtoges med 92 stemmer (S, V, KF, SF, CD og RV) mod 19 (DF, EL, FP og KRF).

Hermed var følgende forslag til vedtagelse bortfaldet:

Forslag til vedtagelse nr. V 52 af Søren Søndergaard (EL) (se foran).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Første behandling af lovforslag nr. L 192: Forslag til lov om ændring af skattestyrelsesloven og andre love. (Justering af ansættelsesfrister m.v. og fælleskommunal administration).

Af skatteministeren (Ole Stavad).
(Fremsat 4/3 99).

Lovforslaget sattes til forhandling.